

500+ czyli świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji

Świadczenie uzupełniające przysługuje osobom niezdolnym do samodzielnej egzystencji. Ma ono na celu dodatkowe wsparcie finansowe osób niepełnosprawnych ze względu na zwiększone koszty związane z pielęgnacją, rehabilitacją czy opieką medyczną. Z rządowych danych wynika, że połowa osób pobierających 500 plus to seniorzy w wieku plus 75 lat.

Komu dedykowane jest świadczenie uzupełniające?

Świadczenie uzupełniające otrzymają osoby, które zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli są:

- obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej lub
- posiadającymi prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub
- cudzoziemcami legalnie przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - ukończyły 18 lat i których niezdolność do samodzielnej egzystencji została stwierdzona orzeczeniem o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji albo orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji, albo orzeczeniem o całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i niezdolności do samodzielnej egzystencji, albo orzeczeniem o całkowitej niezdolności do służby i niezdolności do samodzielnej egzystencji,
  - nie są uprawnione do świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych albo suma tych świadczeń o charakterze innym niż jednorazowe, wraz z kwotą wypłacaną przez zagraniczne instytucje właściwe do spraw emerytalno-rentowych, przed dokonaniem odliczeń, potrąceń i zmniejszeń, z wyłączeniem:
    - renty rodzinnej przyznanej dzieciom bez względu na ich wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie do ukończenia 16 lat albo do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia,
    - zasiłku pielęgnacyjnego oraz innych dodatków i świadczeń wypłacanych wraz z tymi świadczeniami na podstawie odrębnych przepisów nie przekracza kwoty 2.157,80 zł miesięcznie.

Kto nie otrzyma świadczenia uzupełniającego?

Osoba, która nie mieści się w katalogu osób uprawnionych do świadczenia oraz która jest tymczasowo aresztowana lub odbywa karę pozbawienia wolności. Wyjątkiem jest sytuacja gdy osoba taka odbywa karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Jaka jest wysokość świadczenia uzupełniającego?

Świadczenie uzupełniające przysługuje w wysokości nie wyższej niż 500 zł miesięcznie, przy czym łączna kwota świadczenia uzupełniającego i świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych oraz zagranicznych świadczeń emerytalno-rentowych, z uwzględnieniem wyłączeń, o których mowa w ww. ustawie, nie może przekroczyć od 1 marca 2023 r. 2.157,80 zł miesięcznie.

Jak dostać 500 plus dla niezdolnych do samodzielnej egzystencji?

Aby otrzymać świadczenie uzupełniające, należy złożyć wniosek o świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Osoby uprawnione do świadczeń w ZUS składają go w oddziale ZUS właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub w najbliższej placówce ZUS, a osoby uprawnione do emerytur lub rent w KRUS - w oddziale lub w placówce terenowej KRUS. Wniosek o świadczenie uzupełniające można przesłać również pocztą.

Osoby, które pobierają emerytury z KRUS oraz z ZUS - wniosek o to świadczenie winny złożyć w ZUS.

Do wniosku należy dołączyć jeden z niżej wymienionych dokumentów, który potwierdza niezdolność do samodzielnej egzystencji, to jest orzeczenie :

- o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub,
- o niezdolności do samodzielnej egzystencji lub,
- o całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub,
- o całkowitej niezdolności do służby i niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- w przypadku osób uprawnionych do emerytury lub renty zagranicznej bądź innego świadczenia zagranicznego o podobnym charakterze - dokument potwierdzający prawo do tych świadczeń i ich wysokość, wystawiony przez zagraniczną instytucję właściwą do spraw emerytalno-rentowych;

WAŻNE! Do wniosku dołącza się zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza nie wcześniej niż na miesiąc przed zgłoszeniem wniosku,

Osoba składająca wniosek o świadczenie uzupełniające musi ponadto złożyć oświadczenie

o nieposiadaniu prawa do świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych lub o posiadaniu prawa do takich świadczeń, wskazując nazwę organu przyznającego oraz wysokość przyznanych świadczeń.

Przyznanie prawa i wysokości oraz wypłata świadczenia uzupełniającego.

W przypadku osób pobierających emeryturę lub rentę jedynie z KRUS, decyzje w sprawie świadczenia uzupełniającego wydaje i świadczenie to wypłaca KRUS. W razie zbiegu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych, decyzje w sprawie świadczenia uzupełniającego wydaje i świadczenie to wypłaca ten organ, który wypłaca dodatek pielęgnacyjny (KRUS, ZUS, inne).

W jakim czasie zostanie wydana decyzja i od jakiej daty KRUS przyzna świadczenie uzupełniające?

Decyzja zostanie wydana w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do jej wydania. Okolicznością taką może być uprawomocnienie się orzeczenia w sprawie niezdolności do samodzielnej egzystencji. Świadczenie uzupełniające zostanie przyznane od miesiąca, w którym będą spełnione wymagane warunki, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zostanie zgłoszony wniosek o to świadczenie.

O czym należy powiadomić KRUS, jeśli przyznano świadczenie uzupełniające

Mają Państwo obowiązek powiadomić o wszelkich zmianach dotyczących :

- uzyskania prawo do świadczenia pieniężnego finansowanego ze środków publicznych, w tym także do świadczenia o charakterze emerytalno-rentowym, które przyzna KRUS lub inny organ emerytalny oraz będzie pobierane takie świadczenie,
- zwiększenia się kwoty świadczenia finansowanego ze środków publicznych, które wypłaca podmiot inny niż KRUS (np. ZUS czy ośrodek pomocy społecznej),
- tymczasowego aresztowania albo odbywania kary pozbawienia wolności (nie dotyczy odbywania tej kary w systemie dozoru elektronicznego).

Jeśli nie powiadomią Państwo KRUS o tych okolicznościach a zostanie ono wypłacone, trzeba będzie je zwrócić łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego.

Ponadto:

Świadczenie uzupełniające jest zwolnione z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Ze świadczenia 500+ nie dokonuje się potrąceń i egzekucji.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2023 r. poz. 156 ze zm.)

Opracowanie: Iwona Porowska - Zastępca Dyrektora ds. Świadczeń OR KRUS w Opolu